

Міністерство освіти і науки України
Індустріально-педагогічний технікум Конотопського інституту
Сумського державного університету

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Дмитро Косенко
28 лютого 2020 р.

ПРОГРАМА
вступного фахового випробування

на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
чи інший ступінь вищої освіти
спеціальність 231 «Соціальна робота»

Розглянуто і схвалено на засіданні
циклової комісії фінансово-економічних
та соціальних дисциплін
Протокол № 7 від 24.02. 2020 р.
Голова циклової комісії Бащук Л.В.

Пояснювальна записка

1. Мета фахового вступного випробування з соціальної роботи – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на основі освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем «молодший фаховий бакалавр» спеціальності 231 Соціальна робота в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. Форма фахового вступного випробування.

Випробування проходить у кілька етапів:

- на початку засідання голова фахової комісії розпечатує пакет з варіантами білетів, що виносяться на вступне фахове випробування;
- абітурієнти дають письмову відповідь на питання екзаменаційного білету у письмовій формі. Тривалість письмового етапу - 60 хвилин;
- співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету;
- обговорення членами фахової комісії відповідей та оголошення оцінки Абітурієнтам.

3. Білети: структура білету.

Білет фахового вступного випробування містить два теоретичні питання.

Зміст питань включає такі дисципліни:

1. Соціальна філософія.
2. Вступ до спеціальності.
3. Історія соціальної роботи.
4. Правові засади соціальної роботи.

4. Вимоги до відповіді вступника.

Абітурієнт має виявити знання з основ соціальної філософії, зі вступу до спеціальності, з основних положень історії соціальної роботи, з правових засад соціальної роботи.

Відповідь на питання білету повинна підкріплюватися доцільними

прикладами.

Абітурієнт повинен **знати**: історію соціальної роботи; порівнювати родові, видові, внутрішньовидові соціальні зв'язки людей; цивілізаційні та формаційні особливості розвитку системи суспільних відносин; функції соціального управління; генезис соціальних явищ; морфогенез соціальних процесів; особливості функціонування та трансформації систем соціальної допомоги; стратегії втручання у ситуацію клієнта; етапи процесу соціальної роботи; класифікацію клієнтів соціальної роботи; методи та технології соціальної роботи; методи подолання дискримінації клієнтів у соціальній роботі; нормативно-правову базу діяльності державних і недержавних соціальних служб у сучасній Україні; міжнародні та національні етичні стандарти соціальної роботи.

Абітурієнт повинен **вміти**: класифікувати клієнтів соціальної роботи за різними критеріями; проводити оцінку людської діяльності з точки зору її соціальних наслідків; пояснювати, що таке особистість; характеризувати основні фактори, які впливають на формування особистості в процесі соціалізації; визначити систему принципів соціальної роботи; визначити ролі соціального працівника як систему; характеризувати мікро-, мезо- та макрорівні соціальної роботи; а також використовувати етичні стандарти в процесі соціальної роботи; вміти проводити соціально-правову експертизу проектів рішень проблемних ситуацій клієнтів; виступати експертом організаційних проектів створення нових соціальних служб та оцінки їх наявних організаційних засад; використовувати національний і міжнародний правовий інструментарій реалізації соціальних прав клієнта; володіти технологіями консультативної роботи з різними групами клієнтів; організовувати та проводити тренінгові заняття за участі представників груп ризику; застосовувати методи мотивації різних груп клієнтів, підвищення їх самооцінки та темпераменту; проводити психологічне діагностування організаційних груп та їх членів.

Критерії оцінювання

Для особи, яка претендує на зарахування на навчання за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра, мінімальна кількість балів за результатами фахового випробування, що дає можливість вважати випробування успішним, повинна становити не менше 100 балів.

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низькій рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

Зміст програми фахового випробування

Тема. Соціальна філософія

Суспільство: сутність і специфіка пізнання.

Цивілізаційні особливості розвитку суспільних відносин.

Формаційні особливості розвитку суспільних відносин.

Тема. Вступ до спеціальності

Соціальна робота як прикладна діяльність: поняття та зміст.

Функції соціальної роботи.

Функції соціального управління.

Методи соціальної роботи.

Етапи процесу соціальної роботи.

Технології соціальної роботи.

Класифікація клієнтів соціальної роботи.

Соціальна політика держави.

Тема. Історія соціальної роботи

Етапи історичного розвитку соціальної роботи.

Особливості функціонування та трансформації систем соціальної допомоги.

Становлення системи державного соціального супроводу в країнах Європи та Україні у XVIII – поч. XX ст.

Тема. Правові засади соціальної роботи

Нормативно-правові засади соціальної роботи в Україні.

Соціальне забезпечення: поняття та зміст.

Методи подолання дискримінації клієнтів у соціальній роботі.

Міжнародні етичні стандарти соціальної роботи.

Національні етичні стандарти соціальної роботи.

Рекомендована література

1. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія / В.П. Андрущенко, М.І. Михальченко. К.: Генеза, 1996. 369 с.
2. Вступ до соціальної роботи: навч. посібник. / заг. ред. Т.І. Бутченко та А.О. Ярошенко. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2014. 120 с.
3. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи / А.Г. Горілий. Тернопіль: Астон, 2004. 173 с.
4. Карпенко О. Г. Вступ до спеціальності "Соціальна робота" : навч.-метод. посібник для вnz / О. Г. Карпенко / М-во освіти і науки, молоді та спорту України. К. : Слово, 2011. 248 с.
5. Кравченко А.И., Анурин В.Ф. Социология: Учебник для вузов / А.И. Кравченко, В.Ф. Анурин. СПб.: Питер, 2005. 432 с.
6. Лукашевич М. П. Менеджмент соціальної роботи : теорія і практика: навч. посібник для вузів / М. П. Лукашевич, М. В. Туленков. К. : Каравела, 2007. 296 с. (рис.). Вища освіта в Україні.
7. Масюк О. П. Менеджмент соціальної роботи: курс лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра напряму підготовки «Соціальна робота». – Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 95 с.
8. Науково-методичний журнал «Соціальна робота в Україні: теорія і практика» (архів номерів) № 1 (січень-березень 2009 р.) – № 1-2 (січень - [червень 2016 р.](#)). [\[Електронний ресурс\]](#). - Режим доступу: <http://ligasocial.org.ua/index.php/2010-08-31-16-47-51/-q-q>
9. Николаєва В.І., Кожевников В.М. Соціальне консультування: модульний варіант. Навчальний посібник. Донецьк: НОРД - ПРЕСС, 2007. 211с.
10. Соціальна робота в Україні. Навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко та інш.; за заг. ред.: І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.
16. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей. Навч. посіб. А.Й. Капська, І.В. Пеша. К.: Центр учбової літератури, 2012. 232 с.

17. Теорії і методи соціальної роботи. Підручник для Абітурієнтів вищих навчальних закладів / За ред.. Т.В.Семигіної І.В. Миговича. К.: Академвидав, 2005. 328 с.